

SỞ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO HẢI PHÒNG

**CUỘC THI KHOA HỌC KỸ THUẬT CẤP THÀNH PHỐ
DÀNH CHO HỌC SINH TRUNG HỌC
NĂM HỌC 2025 – 2026**

Tên dự án: *Nghiên cứu hành vi tiêu dùng xanh của học sinh*

Trường Trung học trong việc bảo vệ môi trường

Lĩnh vực dự thi: *Kỹ thuật môi trường*

Loại dự án: *Dự án khoa học*

MÃ DỰ ÁN:..... (Sở GDĐT cấp)

VỊ TRÍ:..... (Sở GDĐT cấp)

Hải Phòng, tháng 11 năm 2025

MỤC LỤC

PHẦN 1: MỞ ĐẦU.....	1
1. Lí do chọn đề tài.....	1
2. Mục đích nghiên cứu.....	1
3. Đối tượng nghiên cứu.....	1
4. Khách thể nghiên cứu.....	1
5. Phương pháp nghiên cứu.....	1
6. Câu hỏi nghiên cứu và giả thuyết khoa học.....	1
7. Quá trình nghiên cứu.....	2
8. Tính mới, tính sáng tạo của đề tài.....	2
PHẦN 2: NỘI DUNG VÀ KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU.....	2
CHƯƠNG 1: CƠ SỞ LÝ LUẬN.....	2
1.1. Khái niệm tiêu dùng xanh.....	2
1.2. Các yếu tố ảnh hưởng đến hành vi tiêu dùng xanh của học sinh.....	3
1.3. Thực trạng tiêu dùng xanh và xu hướng tiêu dùng xanh hiện nay.....	3
1.4. Ảnh hưởng của tiêu dùng xanh đến môi trường và xã hội.....	3
CHƯƠNG 2: THỰC TRẠNG HÀNH VI TIÊU DÙNG XANH CỦA HỌC SINH TRUNG HỌC.....	3
2.1. Khách thể nghiên cứu.....	3
2.2. Thực trạng hành vi tiêu dùng xanh của học sinh Trung học.....	4
2.2.1. Nhận thức của học sinh về tiêu dùng xanh.....	4
2.2.2. Động cơ và lý do tiêu dùng xanh của học sinh.....	5
2.2.3. Thái độ về tiêu dùng xanh.....	6
2.2.4. Hành vi tiêu dùng xanh của học sinh.....	7
2.2.5. Khó khăn khi thực hiện hành vi tiêu dùng xanh.....	8
CHƯƠNG 3. BIỆN PHÁP CẢI THIỆN VÀ THÚC ĐẨY HÀNH VI TIÊU DÙNG XANH CỦA HỌC SINH.....	9
Biện pháp 1: Tổ chức cuộc thi “Sáng tạo tiêu dùng xanh”.....	9
Biện pháp 2: Xây dựng góc tiêu dùng xanh trong trường.....	9
Biện pháp 3: Đôi bạn cùng tiến – Đồng hành để tiêu dùng xanh.....	10
Biện pháp 4: Xây dựng kênh thông tin và sản xuất nội dung số về tiêu dùng xanh.....	11
Biện pháp 5: Chiến dịch truyền thông “7 ngày tiêu dùng xanh”.....	11
Biện pháp 6: Tạo “Hộp ý tưởng xanh” – Cùng chia sẻ hành vi tiêu dùng bền vững.....	12
KẾT LUẬN VÀ KIẾN NGHỊ.....	12
1. Kết luận.....	12
2. Kiến nghị.....	13
2.1. Đối với các bậc phụ huynh.....	13
2.2. Đối với nhà trường.....	13
2.3. Đối với học sinh.....	13
2.4. Đối với xã hội.....	13
DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO.....	14
PHỤ LỤC.....	14

PHẦN 1: MỞ ĐẦU

1. Lí do chọn đề tài

Tiêu dùng xanh đóng vai trò quan trọng trong việc bảo vệ môi trường, giảm thiểu rác thải, và tiết kiệm tài nguyên. Tuy nhiên, nhận thức về tiêu dùng xanh còn chưa phổ biến, đặc biệt là đối với học sinh. Chúng em lựa chọn nghiên cứu hành vi tiêu dùng xanh của học sinh trường Trung học bởi vì học sinh là thế hệ tương lai, có khả năng thay đổi thói quen tiêu dùng và tác động tích cực đến môi trường. Nghiên cứu này sẽ giúp tìm hiểu rõ hơn về mức độ nhận thức, thái độ và hành vi của học sinh đối với tiêu dùng xanh, từ đó đề xuất các biện pháp nâng cao nhận thức và thúc đẩy thực hiện tiêu dùng bền vững trong nhà trường.

Việc tìm hiểu hành vi tiêu dùng xanh không chỉ có ý nghĩa về mặt khoa học khi góp phần bổ sung kiến thức về ý thức môi trường của học sinh, mà còn mang tính thực tiễn cao khi có thể tác động đến lối sống và thói quen tiêu dùng của học sinh, gia đình và cộng đồng. Đề tài này cũng tạo nền tảng để xây dựng các chương trình giáo dục bảo vệ môi trường hiệu quả, góp phần thúc đẩy sự phát triển bền vững trong xã hội.

2. Mục đích nghiên cứu

Mục đích của nghiên cứu nhằm tìm hiểu thực trạng nhận thức, thái độ và hành vi tiêu dùng xanh của học sinh trường Trung học trong việc bảo vệ môi trường. Qua đó đề xuất các biện pháp cụ thể và phù hợp với lứa tuổi học sinh để nâng cao nhận thức và thúc đẩy hành vi tiêu dùng xanh, từ đó góp phần xây dựng một môi trường sống lành mạnh và bền vững.

3. Đối tượng nghiên cứu

Đối tượng nghiên cứu là hành vi tiêu dùng xanh của học sinh trường Trung học, bao gồm nhận thức, thái độ và thực tế hành vi của học sinh về việc tiêu dùng các sản phẩm thân thiện với môi trường, tiết kiệm tài nguyên và tham gia bảo vệ môi trường.

4. Khách thể nghiên cứu

Khách thể nghiên cứu chính là học sinh trường Trung học từ khối lớp 6 đến lớp 9. Đây là đối tượng phù hợp vì các bạn đang trong độ tuổi học hỏi và dễ tiếp thu những giá trị về bảo vệ môi trường, đồng thời có thể dễ dàng lan tỏa thông điệp tiêu dùng xanh đến cộng đồng.

5. Phương pháp nghiên cứu

- Phương pháp thu thập dữ liệu: Thu thập dữ liệu thứ cấp thông qua hoạt động nghiên cứu tại bàn với các tài liệu, văn bản, sách báo, luận văn, luận án... đã được công bố; dữ liệu sơ cấp thông qua hoạt động khảo sát học sinh.

- Phương pháp phân tích dữ liệu, thống kê mô tả: Tiến hành thống kê, tổng hợp dữ liệu và phân tích, xử lý dữ liệu bằng công cụ Microsoft Excel.

6. Câu hỏi nghiên cứu và giả thuyết khoa học

Câu hỏi nghiên cứu cụ thể như sau:

- Nhận thức của học sinh Trung học về tiêu dùng xanh như thế nào?
- Động cơ và lý do thúc đẩy hoặc cản trở học sinh thực hiện tiêu dùng xanh là gì?

- Những khó khăn và thách thức khi học sinh thực hiện hành vi tiêu dùng xanh?

- Biện pháp nào hỗ trợ thúc đẩy hành vi tiêu dùng xanh của học sinh?

Giả thuyết khoa học:

Nhận thức và thái độ tích cực về tiêu dùng xanh sẽ thúc đẩy học sinh thực hiện hành vi tiêu dùng xanh; tuy nhiên, vẫn tồn tại một số khó khăn như giá cả, thói quen tiêu dùng và sự thiếu hỗ trợ từ gia đình, nhà trường.

7. Quá trình nghiên cứu

Quá trình nghiên cứu gồm các giai đoạn:

- Xây dựng khung lý thuyết về tiêu dùng xanh và tác động đến môi trường.
- Thiết kế bảng câu hỏi khảo sát về tiêu dùng xanh dành cho học sinh Trung học.

- Triển khai khảo sát trong toàn trường, thu thập dữ liệu từ các bạn học sinh khối lớp 6-9.

- Phân tích dữ liệu và rút ra nhận định về thực trạng hành vi tiêu dùng xanh, khó khăn khi thực hiện và động cơ thúc đẩy hành vi tiêu dùng xanh.

- Đề xuất các biện pháp cải thiện và thúc đẩy hành vi tiêu dùng xanh trong trường.

8. Tính mới, tính sáng tạo của đề tài

Về tính mới, mặc dù trên thế giới đã có nhiều nghiên cứu về tiêu dùng xanh, nhưng ở Việt Nam, đặc biệt là trong giáo dục và trong các đối tượng trẻ như học sinh Trung học, đề tài này vẫn còn tương đối mới. Với sự gia tăng nhận thức về môi trường và bảo vệ môi trường ở Việt Nam trong những năm gần đây, đề tài này mở ra một hướng nghiên cứu mới về cách thức hệ trẻ, thông qua giáo dục môi trường, có thể đóng góp vào các nỗ lực bảo vệ môi trường ở cấp độ quốc gia và toàn cầu.

Về tính sáng tạo, nghiên cứu này không chỉ dừng lại ở việc khảo sát thực trạng nhận thức và hành vi tiêu dùng xanh, mà còn tập trung vào đề xuất các biện pháp mới mẻ và thực tế để thúc đẩy hành vi tiêu dùng xanh của học sinh Trung học. Các biện pháp này được xây dựng dựa trên nhu cầu, sở thích của học sinh và có tính ứng dụng cao, giúp học sinh dễ dàng áp dụng vào cuộc sống hàng ngày và lan tỏa tinh thần bảo vệ môi trường trong cộng đồng.

PHẦN 2: NỘI DUNG VÀ KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU

CHƯƠNG 1: CƠ SỞ LÝ LUẬN

1.1. Khái niệm tiêu dùng xanh

Tiêu dùng xanh là hành vi tiêu dùng có trách nhiệm với môi trường, trong đó người tiêu dùng lựa chọn các sản phẩm và dịch vụ nhằm giảm thiểu tác động tiêu cực đến môi trường và khuyến khích sự phát triển bền vững bao gồm ưu tiên sử dụng các sản phẩm thân thiện với môi trường, tiết kiệm tài nguyên, giảm thiểu rác thải và ủng hộ các doanh nghiệp thực hiện các hoạt động sản xuất bền vững. Tiêu dùng xanh hướng đến bảo vệ môi trường, bảo tồn tài nguyên và tạo thói quen tiêu dùng có lợi cho sức khỏe và cộng đồng.

1.2. Các yếu tố ảnh hưởng đến hành vi tiêu dùng xanh của học sinh

Nhận thức cá nhân và các yếu tố xã hội đóng vai trò quan trọng trong việc ảnh hưởng đến hành vi tiêu dùng xanh của học sinh nói riêng. Cụ thể như sau:

Giáo dục và nhận thức

Gia đình

Sở thích và mối quan tâm cá nhân

Giá cả

1.3. Thực trạng tiêu dùng xanh và xu hướng tiêu dùng xanh hiện nay

Theo Bộ Công Thương, nhu cầu tiêu dùng sản phẩm xanh tại Việt Nam đã ghi nhận mức tăng trưởng ấn tượng, đạt trung bình 15% mỗi năm trong giai đoạn 2021 - 2023. Đặc biệt, 72% người tiêu dùng Việt Nam sẵn sàng chi trả nhiều hơn cho các sản phẩm xanh, điều này phản ánh sự gia tăng đáng kể về nhận thức và mối quan tâm của cộng đồng đối với các vấn đề bảo vệ môi trường. Sự gia tăng này được thể hiện rõ ràng qua mức độ phổ biến của các sản phẩm xanh trong nhiều ngành hàng khác nhau.

Có thể thấy rằng, những thống kê trên không chỉ cho thấy nhu cầu tiêu dùng sản phẩm xanh ngày càng lớn mà còn phản ánh một xu hướng tích cực trong việc chuyển đổi sang lối sống bền vững và có trách nhiệm hơn với môi trường của người tiêu dùng Việt Nam, đặc biệt là đối với bộ phận học sinh.

1.4. Ảnh hưởng của tiêu dùng xanh đến môi trường và xã hội

Ảnh hưởng đến môi trường

Thứ nhất, tiêu dùng xanh có thể giúp giảm thiểu ô nhiễm, bảo tồn tài nguyên thiên nhiên, giảm lượng rác thải và góp phần vào việc chống biến đổi khí hậu.

Thứ hai, tiêu dùng xanh khuyến khích việc sử dụng tài nguyên bền vững, như năng lượng tái tạo và nguyên liệu tự nhiên, từ đó giảm áp lực lên tài nguyên thiên nhiên.

Ảnh hưởng đến xã hội

Thứ nhất, tiêu dùng xanh khuyến khích sản xuất bền vững, tạo ra việc làm mới và góp phần vào sự phát triển kinh tế - xã hội một cách toàn diện.

Thứ hai, sự phát triển của ngành công nghiệp xanh không chỉ đóng góp vào nền kinh tế mà còn thúc đẩy sự phát triển xã hội bằng cách cải thiện chất lượng cuộc sống cho cộng đồng.

CHƯƠNG 2: THỰC TRẠNG HÀNH VI TIÊU DÙNG XANH CỦA HỌC SINH TRUNG HỌC

2.1. Khách thể nghiên cứu

Khách thể nghiên cứu chính là học sinh trường Trung học từ khối lớp 6 đến lớp 9. Đây là đối tượng phù hợp vì các bạn đang trong độ tuổi học hỏi và dễ tiếp thu những giá trị về bảo vệ môi trường, đồng thời có thể dễ dàng lan tỏa thông điệp tiêu dùng xanh đến cộng đồng. Cụ thể như sau:

- Gồm 45 học sinh nam, 55 học sinh nữ.

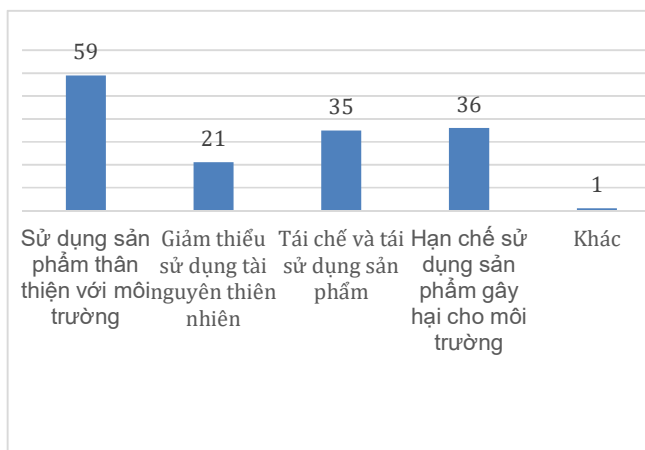
- Gồm 26 học sinh lớp 6, 25 học sinh lớp 7, 19 học sinh lớp 8 và 30 học sinh lớp 9.

2.2. Thực trạng hành vi tiêu dùng xanh của học sinh Trung học

2.2.1. Nhận thức của học sinh về tiêu dùng xanh

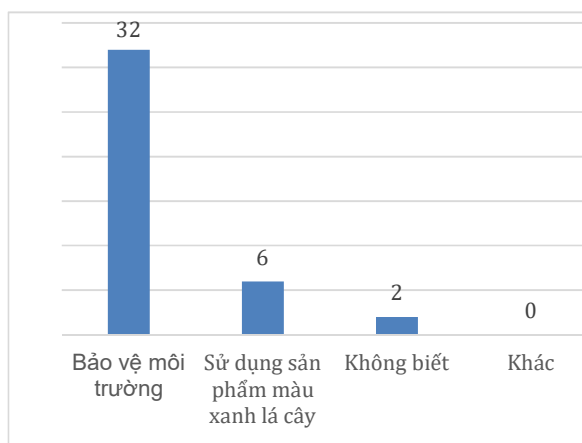
Qua kết quả khảo sát ý kiến “Bạn đã từng nghe hoặc biết về khái niệm "tiêu dùng xanh" chưa?”, cho thấy, trong tổng số học sinh tham gia khảo sát, có 65 học sinh (chiếm phần lớn) tương đương 65% cho biết đã từng nghe hoặc biết về khái niệm này, trong khi chỉ có 35 học sinh tức chiếm 35% chưa biết đến khái niệm "tiêu dùng xanh". Kết quả này cho thấy mức độ nhận thức về tiêu dùng xanh trong nhóm học sinh là tương đối cao. Đây là tín hiệu tích cực, cho thấy khái niệm tiêu dùng bền vững đang dần trở nên quen thuộc hơn với giới trẻ, đặc biệt là ở bộ phận học sinh.

Khi được hỏi “Nếu có, bạn hiểu "tiêu dùng xanh" là gì?”, phần lớn học sinh (59 lựa chọn) cho biết là nghĩ đến việc sử dụng sản phẩm thân thiện với môi trường. Có 36 học sinh lựa chọn cho rằng tiêu dùng xanh là hạn chế sử dụng sản phẩm gây hại cho môi trường, 35 ý kiến cho rằng là tái chế và tái sử dụng sản phẩm. Trong khi đó có 21 ý kiến cho rằng là giảm thiểu sử dụng

tài nguyên thiên nhiên và chỉ 1 ý kiến khác cho rằng là ít sử dụng đồ nhựa hoặc chỉ sử dụng 1 lần. Những con số này cho thấy sự hiểu biết của học sinh về khái niệm tiêu dùng xanh chủ yếu tập trung vào việc sử dụng các sản phẩm thân thiện với môi trường, tuy nhiên vẫn còn sự đa dạng trong cách hiểu, phản ánh sự phức tạp và rộng lớn của khái niệm này. Nhận thức của học sinh về việc tái chế, giảm thiểu tài nguyên và giảm thiểu sử dụng đồ nhựa chưa thực sự phổ biến, cho thấy cần có thêm sự hướng dẫn và giáo dục để học sinh hiểu rõ hơn về các khía cạnh khác nhau của tiêu dùng xanh.

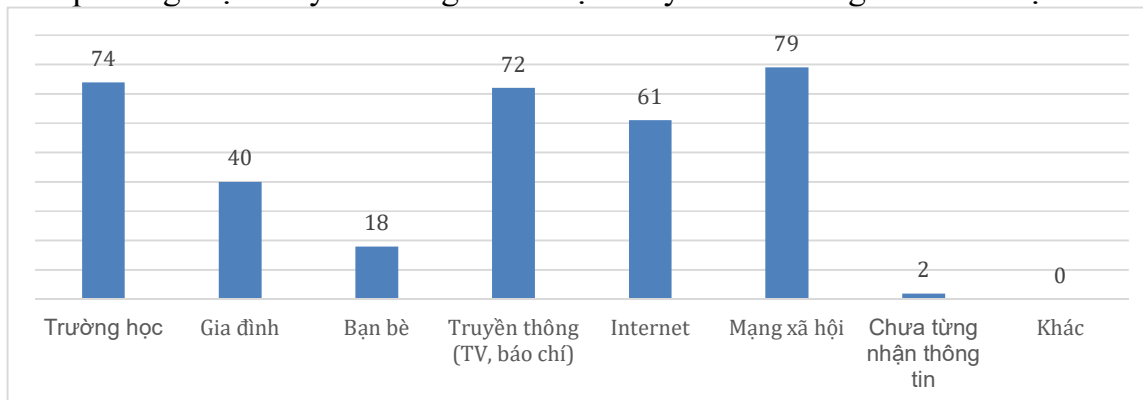
Khi được hỏi “Nếu không, bạn nghĩ "tiêu dùng xanh" có thể liên quan đến điều gì?” có đến 32 ý kiến nghĩ rằng tiêu dùng xanh là bảo vệ môi trường. Trong khi đó có 6 ý kiến cho rằng là sử dụng các sản phẩm có màu xanh lá cây và có 2 ý kiến cho rằng không biết tiêu dùng xanh liên quan đến điều gì. Kết quả khảo sát cho thấy mặc dù có một số học sinh chưa biết chính xác khái niệm "tiêu dùng xanh" nhưng đa phần vẫn có sự liên tưởng

đến việc bảo vệ môi trường và cho thấy nhận thức về tầm quan trọng của môi trường đang dần thấm nhuần. Tuy nhiên, vẫn có học sinh nhầm lẫn về màu sắc

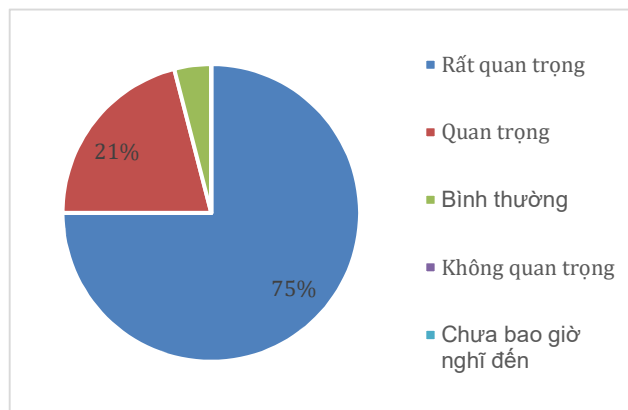
sản phẩm và thiếu thông tin dẫn đến chưa hiểu về khái niệm tiêu dùng xanh và cần có biện pháp để khắc phục.

Thông qua khảo sát ý kiến “Bạn thường nhận thông tin về tiêu dùng xanh và bảo vệ môi trường từ nguồn nào?” phần lớn học sinh cho biết rằng thường nhận thông tin thông qua nền tảng mạng xã hội với 79 lựa chọn. Nền tảng truyền thông và trường học cũng được đông đảo học sinh biết đến và tiếp nhận thông tin với lần lượt 72 và 74 lựa chọn. Có 61 học sinh cho ý kiến là tiếp nhận thông tin thông qua Internet, 40 học sinh cho biết từ gia đình, 18 học sinh phản hồi là từ bạn bè và chỉ 2 ý kiến cho biết là chưa từng nhận thông tin. Qua đây có thể thấy được tầm quan trọng của mạng xã hội trong việc phổ biến thông tin về tiêu dùng xanh và bảo vệ môi trường, đồng thời khẳng định vai trò không nhỏ của trường học và các phương tiện truyền thông đến việc truyền tải thông tin cho học sinh.

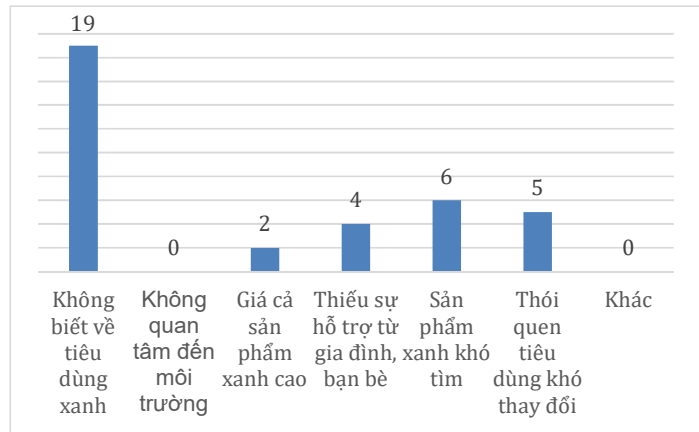
2.2.2. Động cơ và lý do tiêu dùng xanh của học sinh

Khi được hỏi rằng “Bạn có nghĩ rằng việc tiêu dùng xanh là quan trọng không?” phần lớn học sinh cho biết rằng đã nghĩ đến việc tiêu dùng xanh là rất quan trọng với 75 học sinh lựa chọn tương đương chiếm 75%. Có 21 học sinh cho là quan trọng chiếm 21% và chỉ có 4 ý kiến cho biết là bình thường chiếm 4%. Không có học sinh nào nghĩ rằng tiêu dùng xanh là không

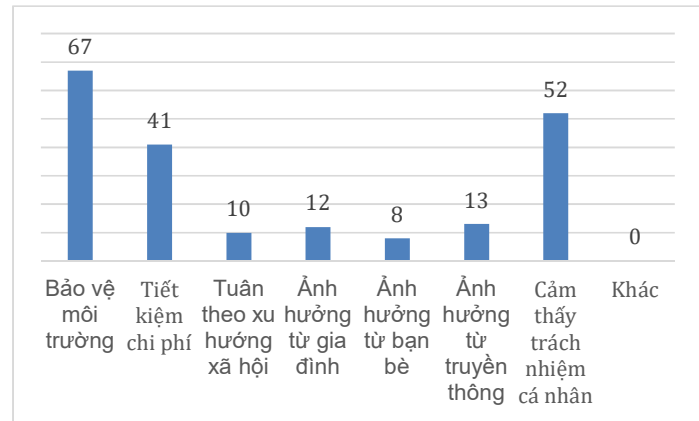

quan trọng hay chưa bao giờ nghĩ đến. Kết quả này cũng cho thấy sự nhận thức mạnh mẽ của học sinh về tầm quan trọng của tiêu dùng xanh khi đa số học sinh xem đây là một yếu tố rất quan trọng trong cuộc sống hiện đại. Điều này phản ánh ý thức ngày càng cao về trách nhiệm môi trường trong thế hệ trẻ, dù vẫn còn một số ít học sinh chưa coi đây là vấn đề cần ưu tiên hàng đầu.

Khi được khảo sát rằng “Bạn đã từng thực hiện các hành vi tiêu dùng xanh chưa?” có đến 75 học sinh tương đương 75% cho biết đã từng thực hiện các hành vi tiêu dùng xanh. Chỉ có 25 học sinh tức 25% là chưa từng thực hiện. Điều này cho thấy cho thấy sự tham gia tích cực của học sinh trong việc thực hiện tiêu dùng xanh và một tín hiệu tích cực, cho thấy thế hệ trẻ đang dần thay đổi thói quen tiêu dùng của mình để trở nên bền vững hơn.

Qua khảo sát ý kiến “Nếu bạn đã thực hiện tiêu dùng xanh, động lực nào thúc đẩy bạn?” phần lớn học sinh (67 ý kiến) cho rằng bảo vệ môi trường là động lực lớn nhất để thực hiện các hành vi tiêu dùng xanh. Có 51 ý kiến cho rằng thực hiện vì cảm thấy trách nhiệm cá nhân. Trong khi đó có 41 ý kiến cho biết là vì tiết kiệm

chi phí, 13 ý kiến do có sự ảnh hưởng từ truyền thông, 12 ý kiến ảnh hưởng từ gia đình, 10 ý kiến tuân theo xu hướng xã hội và 8 ý kiến là ảnh hưởng từ bạn bè.

Khi được hỏi rằng “Nếu bạn chưa từng thực hiện tiêu dùng xanh, lý do là gì?”, phần lớn ý kiến cho biết là do không biết về tiêu dùng xanh với 19 ý kiến. 6 ý kiến cho rằng cho sản phẩm xanh khó tìm, 5 ý kiến nhận định do thói quen tiêu dùng khó thay đổi, 4 ý kiến cho biết do thiếu hỗ trợ từ gia đình, bạn bè và 2 ý kiến cho biết là do giá sản phẩm xanh cao. Không có học sinh nào cho biết nguyên nhân chưa tiêu dùng xanh là do không quan tâm đến môi trường. Từ kết quả này có thể thấy rằng, ý thức bảo vệ môi trường và ý thức trách nhiệm cá nhân hiện đang chính là động lực lớn nhất để học sinh ra quyết định mua sắm các sản phẩm xanh.

2.2.3. Thái độ về tiêu dùng xanh

Qua khảo sát về thái độ tiêu dùng xanh của học sinh, kết quả cho thấy rằng phần lớn học sinh đều có thái độ tích cực và chủ yếu là đã có ý thức về việc tiêu dùng xanh cũng như bảo vệ môi trường.

Ý kiến cho rằng “Bảo vệ môi trường là trách nhiệm của mỗi cá nhân” có điểm trung bình đạt 4,54 điểm. Cho

thấy rằng phần lớn học sinh đều đồng ý với ý kiến cho rằng mỗi cá nhân học sinh cần có trách nhiệm bảo vệ môi trường.

Với ý kiến “Tôi sẵn lòng thay đổi thói quen tiêu dùng để bảo vệ môi trường” nhận được số điểm trung bình 4,23 cho thấy rằng có đông đảo học sinh đồng ý cho rằng sẵn sàng thay đổi thói quen để bảo vệ môi trường tốt hơn.

Phần lớn học sinh không đồng ý cho rằng “Gia đình và bạn bè ảnh hưởng đến quyết định tiêu dùng của tôi” với số điểm trung bình đạt 2.9. Kết quả này cho thấy rằng, bản thân học sinh không chịu nhiều tác động từ phía gia đình cũng như bạn bè trong các quyết định mua sắm.

Ý kiến “Truyền thông và quảng cáo thúc đẩy tôi tiêu dùng xanh” có số điểm trung bình đạt 3,42 cho thấy một bộ phận lớn học sinh có ý kiến trung lập và đồng ý tương đối khi cho rằng các hoạt động truyền thông, quảng cáo tác động đến xu hướng tiêu dùng xanh của bản thân.

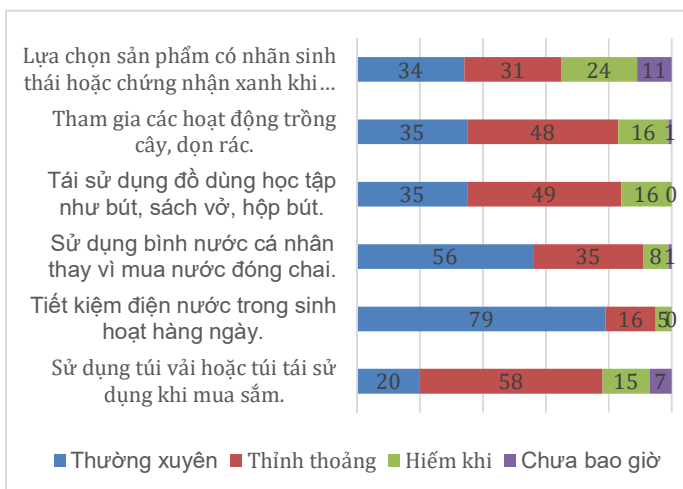
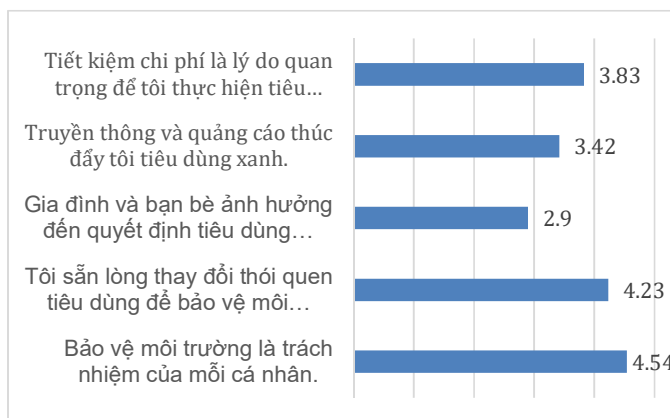
Ý kiến “Tiết kiệm chi phí là lý do quan trọng để tôi thực hiện tiêu dùng xanh” nhận được 3,83 điểm, phản ánh rằng phần lớn học sinh đồng ý với ý kiến trên. Điểm số này cũng cho thấy học sinh khá nhạy cảm về giá và chi phí có ảnh hưởng tương đối đến việc tiêu dùng và mua sắm sản phẩm xanh của học sinh.

2.2.4. Hành vi tiêu dùng xanh của học sinh

Khi được khảo sát “Trong cuộc sống hàng ngày, bạn có thực hiện các hành vi sau không?”, kết quả cho thấy có tương đối nhiều học sinh đã thực hiện các hành vi tiêu dùng xanh trong cuộc sống hàng ngày. Cụ thể như sau:

Khi được hỏi về ý kiến “Sử dụng túi vải hoặc túi tái sử dụng khi mua sắm”, kết quả khảo sát cho thấy có 20 học sinh cho biết hình thoảng

sử dụng các sản phẩm như túi vải hoặc túi tái sử dụng. Phần lớn học sinh (58 học sinh) thừa nhận thường xuyên sử dụng những loại túi này. Trong khi đó, 15 học

sinh cho biết hiếm khi sử dụng túi vải hoặc túi tái sử dụng và chỉ có 7 học sinh cho biết chưa bao giờ sử dụng loại túi này. Những con số này cho thấy một phần lớn học sinh đã có thói quen sử dụng túi vải hoặc túi tái sử dụng khi mua sắm và phản ánh ý thức của học sinh về việc bảo vệ môi trường đang ngày càng được nâng cao.

Với ý kiến “Tiết kiệm điện nước trong sinh hoạt hàng ngày” phần lớn học sinh đều cho biết rằng thường xuyên tiết kiệm điện nước sinh hoạt hàng ngày, 16 học sinh phản hồi là thỉnh thoảng, 5 học sinh hiếm khi và không có học sinh nào là chưa bao giờ tiết kiệm điện nước. Kết quả này cũng cho thấy nhận thức và hành động tiết kiệm tài nguyên của học sinh là rất tích cực, không chỉ phản ánh ý thức trách nhiệm đối với môi trường mà còn góp phần giảm thiểu lãng phí trong sinh hoạt hàng ngày.

Khi được khảo sát ý kiến “Sử dụng bình nước cá nhân thay vì mua nước đóng chai” kết quả cho thấy rằng có đến 56 học sinh thường xuyên sử dụng bình nước cá nhân của mình, 35 học sinh cho biết thường xuyên, 8 học sinh hiếm khi và chỉ có 1 học sinh cho biết chưa bao giờ sử dụng. Kết quả này đã cho thấy rằng, phần lớn học sinh đã có sự thay đổi thói quen tiêu dùng để giảm thiểu việc sử dụng nước đóng chai. Tuy vẫn còn một số học sinh chưa hoàn toàn chuyển sang sử dụng bình nước cá nhân, nhưng đã có xu hướng sử dụng nhiều hơn.

Khi tiến hành khảo sát ý kiến “Tái sử dụng đồ dùng học tập như bút, sách vở, hộp bút”, phần lớn (49) học sinh cho biết thỉnh thoảng tái sử dụng đồ dùng học tập của mình, 35 học sinh thường xuyên thực hiện, 16 học sinh hiếm khi và không có học sinh nào là chưa bao giờ tái sử dụng đồ dùng học tập. Từ đó có thể thấy rằng đa số học sinh đã có ý thức và tham gia vào việc tái sử dụng đồ dùng học tập. Tuy nhiên, vẫn cần các hoạt động giáo dục và khuyến khích để tăng cường thói quen này, đặc biệt là để chuyển đổi những học sinh thỉnh thoảng hoặc hiếm khi tái sử dụng thành những người thực hiện thường xuyên.

Khi được khảo sát với ý kiến “Tham gia các hoạt động trồng cây, dọn rác” có 35 học sinh cho biết thường xuyên tham gia vào các hoạt động này. Trong khi đó có 48 học sinh cho biết thỉnh thoảng tham gia, 16 học sinh cho biết hiếm khi và 1 học sinh phản hồi là chưa từng tham gia các hoạt động này. Kết quả khảo sát cũng đã cho thấy học sinh đã có ý thức và tham gia vào các hoạt động trồng cây, thu gom rác, tuy nhiên tần suất chưa cao và chưa thường xuyên.

Khi được khảo sát ý kiến “Lựa chọn sản phẩm có nhãn sinh thái hoặc chứng nhận xanh khi mua sắm”, hầu hết các học sinh đều cho biết thường xuyên hoặc thỉnh thoảng mua sắm các sản phẩm sinh thái hoặc có chứng nhận xanh với lần lượt các sự lựa chọn là 34 và 31. 24 học sinh cho biết là hiếm khi lựa chọn các sản phẩm này và có 11 học sinh là chưa bao giờ mua.

2.2.5. Khó khăn khi thực hiện hành vi tiêu dùng xanh

Khi được hỏi “Theo bạn, đâu là những khó khăn khiến việc tiêu dùng xanh chưa được phổ biến?” kết quả khảo sát cho thấy có tới 70 học sinh cho rằng nguyên nhân chính là do thiếu kiến thức, 65 học sinh chỉ ra rằng thói quen tiêu dùng nhanh khó thay đổi, 44 ý kiến không tin rằng hành vi cá nhân có thể tác động

đến môi trường, 42 và 41 ý kiến lần lượt cho rằng giá sản phẩm xanh quá cao và sản phẩm xanh chưa phổ biến.

Ngoài ra, 31 ý kiến cho rằng thiếu sự ủng hộ từ gia đình, 24 ý kiến cho rằng thiếu thời gian hoặc sự tiện lợi, và chỉ 21 ý kiến đề cập đến sự thiếu hỗ trợ từ nhà trường. Những con số này cũng phản ánh rằng, phần lớn học sinh đang gặp tình trạng thiếu kiến

thức về tiêu dùng xanh và việc nâng cao nhận thức là yếu tố cốt lõi để thúc đẩy học sinh tiêu dùng xanh nhiều hơn.

CHƯƠNG 3. BIỆN PHÁP CẢI THIỆN VÀ THÚC ĐẨY HÀNH VI TIÊU DÙNG XANH CỦA HỌC SINH

Biện pháp 1: Tổ chức cuộc thi “Sáng tạo tiêu dùng xanh”

Mục đích:

Chúng em muốn tạo cơ hội để các bạn tìm hiểu về các hành vi tiêu dùng xanh và nâng cao nhận thức về bảo vệ môi trường thông qua sự sáng tạo trong các hoạt động hàng ngày.

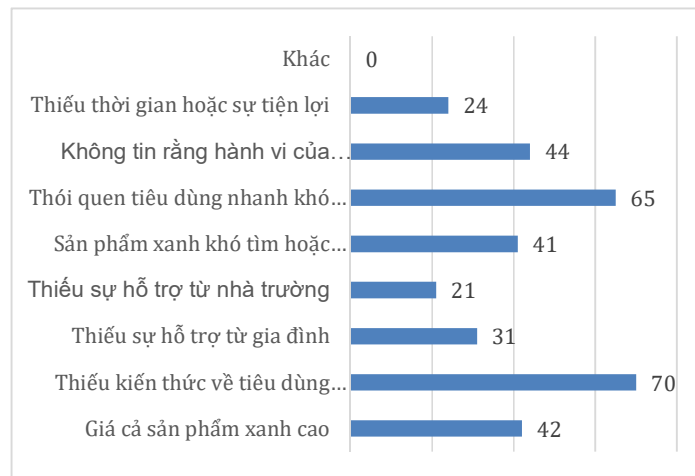
Cách thức thực hiện:

Vòng 1: Tổ chức cuộc thi làm sản phẩm tái chế từ các vật liệu đã qua sử dụng. Các bạn học sinh có thể dùng giấy, vỏ chai, túi nilon, hoặc các vật liệu tái chế khác để làm ra những sản phẩm hữu ích như hộp bút, giỏ đựng đồ, đồ trang trí. Sản phẩm sẽ được đánh giá dựa trên tính sáng tạo, tính thẩm mỹ, và ứng dụng thực tế.

Vòng 2: Mỗi nhóm học sinh sẽ trình bày về sản phẩm của mình, chia sẻ về cách họ đã tận dụng vật liệu tái chế và ý tưởng tiêu dùng xanh đã được áp dụng trong quá trình tạo ra sản phẩm. Buổi thuyết trình sẽ giúp các bạn hiểu sâu hơn về giá trị của việc tái chế và tiêu dùng xanh.

Vòng 3: Tổ chức buổi trưng bày sản phẩm, nơi học sinh có thể trao đổi ý tưởng và chia sẻ kiến thức về tiêu dùng xanh với thầy cô, bạn bè và gia đình, đồng thời trao giải cho những sản phẩm sáng tạo nhất.

Biện pháp 2: Xây dựng góc tiêu dùng xanh trong trường

Mục đích:

Tạo không gian chia sẻ thông tin, kiến thức về tiêu dùng xanh ngay trong trường, giúp học sinh dễ dàng tiếp cận và học hỏi các hành vi bảo vệ môi trường.

Cách thức thực hiện:

Bước 1: Chúng em sẽ thiết kế một góc tiêu dùng xanh trong thư viện hoặc khu vực hành lang của trường, bao gồm các bảng tin, poster, và hình ảnh về những hành vi tiêu dùng xanh. Nội dung có thể bao gồm các mẹo tiết kiệm năng lượng, cách tái chế, và những lợi ích của việc tiêu dùng xanh.

Bước 2: Thay đổi chủ đề của góc tiêu dùng xanh hàng tháng, ví dụ như “Tháng tiết kiệm điện nước,” “Tháng tái chế giấy,” hoặc “Tháng sử dụng sản phẩm hữu cơ.” Điều này giúp nội dung luôn mới mẻ và thu hút sự quan tâm của các bạn.

Bước 3: Kết hợp các hoạt động nhỏ như đồ vui về tiêu dùng xanh, thử thách “Một ngày không nhựa,” để khuyến khích các bạn học sinh tìm hiểu thêm và thay đổi hành vi tiêu dùng hàng ngày.

Biện pháp 3: Đôi bạn cùng tiến – Đồng hành để tiêu dùng xanh

Mục đích:

Giúp học sinh mới bắt đầu thực hiện hành vi tiêu dùng xanh có bạn đồng hành để cùng nhau chia sẻ kinh nghiệm, hỗ trợ lẫn nhau vượt qua khó khăn và tạo ra một mạng lưới hỗ trợ tiêu dùng bền vững.

Cách thức thực hiện:

Bước 1: Tìm bạn đồng hành tiêu dùng xanh

Chúng em sẽ tổ chức buổi gặp

mặt nhỏ hoặc hoạt động ghép đôi giữa những bạn đã có kinh nghiệm tiêu dùng xanh và những bạn mới bắt đầu, tạo thành các cặp đôi “Đôi bạn cùng tiến.”

Bước 2: Đặt mục tiêu tiêu dùng xanh cùng nhau

Mỗi cặp bạn sẽ cùng nhau đặt ra mục tiêu tiêu dùng xanh cho từng tuần như giảm sử dụng đồ nhựa, tiết kiệm điện nước, hoặc sử dụng túi vải thay thế túi nilon. Cả hai sẽ cùng hỗ trợ, động viên và kiểm tra nhau để đảm bảo hoàn thành mục tiêu.

Bước 3: Tạo buổi chia sẻ định kỳ để học hỏi lẫn nhau

Định kỳ mỗi tháng, chúng em sẽ tổ chức buổi chia sẻ kinh nghiệm, nơi các đôi bạn cùng tiến có thể trao đổi về những thành công và khó khăn trong việc thực

hiện hành vi tiêu dùng xanh. Những kinh nghiệm thực tế sẽ giúp các bạn hiểu rõ hơn về tiêu dùng bền vững và từng bước thay đổi thói quen tiêu dùng.

Biện pháp 4: Xây dựng kênh thông tin và sản xuất nội dung số về tiêu dùng xanh

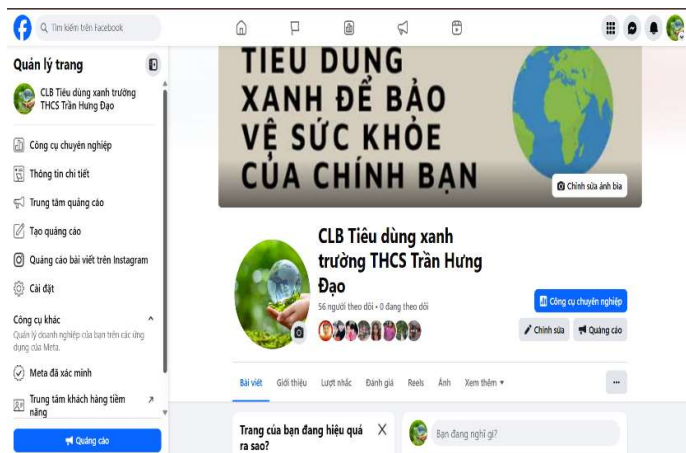
Mục đích:

Chúng em muốn tạo ra các kênh thông tin thú vị và bổ ích để học sinh dễ dàng tiếp cận với kiến thức về tiêu dùng xanh, từ đó khuyến khích các bạn áp dụng hành vi tiêu dùng bền vững vào cuộc sống hàng ngày.

Cách thức thực hiện:

Bước 1: Lập kênh thông tin trên mạng xã hội

Chúng em sẽ xây dựng các kênh thông tin trên Facebook, Instagram, hoặc TikTok để chia sẻ kiến thức, câu chuyện, và mẹo nhỏ về tiêu dùng xanh. Kênh này sẽ do chính chúng em và các bạn quản lý, cập nhật thông tin mới hàng tuần.

Bước 2: Sản xuất video ngắn và podcast về tiêu dùng xanh

Chúng em sẽ sản xuất các video ngắn, dễ hiểu trên TikTok hoặc YouTube, với nội dung như cách tái chế vật dụng hàng ngày, mẹo tiết kiệm năng lượng, hoặc giới thiệu về các sản phẩm thân thiện với môi trường. Ngoài ra, chúng em có thể thử tạo ra các tập podcast đơn giản để chia sẻ các câu chuyện tiêu dùng xanh, lời khuyên về bảo vệ môi trường, hoặc phỏng vấn những người có kinh nghiệm về tiêu dùng bền vững.

Bước 3: Thiết kế hình ảnh và video thu hút

Chúng em sẽ sử dụng các công cụ như Canva hoặc InShot để thiết kế poster, infographic, và biên tập video với hình ảnh bắt mắt, nội dung ngắn gọn, dễ hiểu. Chúng em sẽ tạo nên các chiến dịch truyền thông nhỏ như “Ngày xanh - Hành động xanh” để khuyến khích học sinh chụp ảnh hoặc quay video hành động tiêu dùng xanh hàng ngày.

Bước 4: Chia sẻ nội dung trên mạng xã hội và trang thông tin của trường

Sau khi hoàn thành các sản phẩm truyền thông, chúng em sẽ đăng tải lên các kênh mạng xã hội của trường, trang fanpage lớp học, hoặc chia sẻ qua các nhóm chat Zalo để lan tỏa thông điệp tiêu dùng xanh đến tất cả học sinh.

Biện pháp 5: Chiến dịch truyền thông “7 ngày tiêu dùng xanh”

Mục đích:

Tạo thói quen tiêu dùng xanh hàng ngày cho học sinh thông qua chiến dịch truyền thông kéo dài một tuần với các hoạt động tương tác thú vị và bổ ích.

Cách thức thực hiện:

Bước 1: Xây dựng nội dung cho từng ngày trong tuần

Mỗi ngày trong tuần sẽ có một chủ đề riêng như “Ngày tiết kiệm nước,” “Ngày không sử dụng túi nilon,” “Ngày tái chế đồ cũ,” hoặc “Ngày ăn chay xanh.” Chúng em sẽ tạo các nội dung truyền thông theo chủ đề này, bao gồm hướng dẫn cách thực hiện và những lợi ích mang lại cho môi trường.

Bước 2: Tổ chức các thử thách trực tuyến và chia sẻ trải nghiệm

Trong mỗi ngày của chiến dịch, chúng em sẽ tổ chức thử thách nhỏ như “Chụp ảnh sử dụng bình nước cá nhân,” “Quay video tái chế đồ dùng,” và khuyến khích học sinh tham gia bằng cách chia sẻ ảnh, video trên mạng xã hội của trường kèm hashtag như #TieudungXanh, #TranHungDaoGreen.

Bước 3: Kết hợp với hoạt động bình chọn và trao giải

Cuối chiến dịch, chúng em sẽ chọn ra những bài đăng sáng tạo nhất, có thông điệp mạnh mẽ nhất để trao giải thưởng khuyến khích. Các phần thưởng có thể là những sản phẩm xanh như túi vải, hộp đựng cơm thân thiện với môi trường, hoặc cây xanh nhỏ.

Biện pháp 6: Tạo “Hộp ý tưởng xanh” – Cùng chia sẻ hành vi tiêu dùng bền vững

Mục đích:

Khuyến khích tất cả học sinh, đặc biệt là những người chưa từng thực hiện tiêu dùng xanh, cùng chia sẻ ý tưởng và học hỏi các hành vi bảo vệ môi trường một cách đơn giản, gần gũi và dễ áp dụng.

Cách thức thực hiện:

Bước 1: Đặt “Hộp ý tưởng xanh” tại trường

Chúng em sẽ đặt một chiếc hộp nhỏ tại một vị trí dễ thấy trong trường, nơi mỗi học sinh có thể bỏ những mẫu giấy ghi lại ý tưởng về việc tiêu dùng xanh đơn giản mà mình muốn thực hiện hoặc đã áp dụng thành công. Ý tưởng có thể là bất kỳ hành động nào như tái sử dụng hộp đựng thức ăn, tiết kiệm giấy, giảm thiểu rác thải nhựa trong cuộc sống hàng ngày.

Bước 2: Chia sẻ ý tưởng hàng tuần và trao giải “Ý tưởng xanh của tuần”

Hàng tuần, chúng em sẽ đọc và chọn ra những ý tưởng tiêu dùng xanh độc đáo, dễ thực hiện để chia sẻ trên bảng tin của trường hoặc trên mạng xã hội. Để động viên các bạn tham gia, chúng em sẽ trao giải “Ý tưởng xanh của tuần” cho những ý tưởng sáng tạo và thiết thực nhất.

Bước 3: Khuyến khích thực hiện và lan tỏa ý tưởng xanh

Chúng em sẽ kêu gọi học sinh thử áp dụng những ý tưởng xanh được chia sẻ và chia sẻ trải nghiệm thực tế sau khi thực hiện. Điều này không chỉ tạo cảm hứng cho những bạn chưa từng tiêu dùng xanh mà còn giúp lan tỏa thông điệp đến tất cả học sinh, hướng tới cộng đồng học sinh tiêu dùng bền vững.

KẾT LUẬN VÀ KIẾN NGHỊ

1. Kết luận

Thông qua kết quả nghiên cứu, có thể nhận thấy phần lớn học sinh tại Trường Trung học có nhận thức khá tốt về các vấn đề môi trường như ô nhiễm, biến đổi khí hậu và tầm quan trọng của việc bảo vệ môi trường. Đặc biệt, học sinh có ý thức cao về vai trò của bản thân trong việc thực hiện các hành động tiêu dùng xanh. Hành vi tiêu dùng xanh của học sinh được thể hiện qua nhiều khía cạnh như

sử dụng sản phẩm tái chế, giảm thiểu sử dụng nhựa và tham gia các hoạt động ngoại khóa liên quan đến bảo vệ môi trường như trồng cây, gom rác....

Mặc dù nhận thức và thái độ của học sinh là tích cực, nhưng thực tế hành động tiêu dùng xanh vẫn chưa đạt mức mong muốn. Một số rào cản chính như thói quen tiêu dùng chưa được điều chỉnh, sự thiếu hụt thông tin về các sản phẩm xanh và tâm lý cho rằng hành động cá nhân không tạo ra sự khác biệt lớn đã ảnh hưởng đến hành vi tiêu dùng xanh của học sinh.

Để có thể thúc đẩy hiệu quả hành vi tiêu dùng xanh, bản thân học sinh cần phải tích cực và cố gắng hơn nữa trong việc cải thiện thói quen, lối sống và hành vi tiêu dùng của mình. Nếu được phát triển và duy trì, hành vi này sẽ góp phần tạo ra một thế hệ có trách nhiệm hơn đối với môi trường, từ đó góp phần vào việc giảm thiểu các tác động tiêu cực đến hệ sinh thái.

2. Kiến nghị

2.1. Đối với các bậc phụ huynh

Bản thân các bậc phụ huynh nên thường xuyên chia sẻ và giải thích cho con cái về tầm quan trọng của việc bảo vệ môi trường và tiêu dùng xanh trong sinh hoạt gia đình hàng ngày. Cha mẹ có thể thực hiện thông qua việc hướng dẫn con cái phân loại rác, tái sử dụng đồ dùng cũ hay giảm thiểu việc sử dụng nhựa để góp phần giúp học sinh nhận thức rõ hơn và theo dõi những thói quen tốt từ cha mẹ.

Cha mẹ cũng nên hỗ trợ con cái trong việc lựa chọn và sử dụng các sản phẩm thân thiện với môi trường như bình nước tái sử dụng, túi vải thay thế túi nhựa, hoặc các sản phẩm từ vật liệu tái chế.

2.2. Đối với nhà trường

Nhà trường nên tích hợp các kiến thức về bảo vệ môi trường và tiêu dùng xanh vào các môn học như khoa học, địa lý và giáo dục công dân để giúp học sinh hiểu rõ hơn về tác động của hành vi tiêu dùng đối với môi trường. Bên cạnh đó, Nhà trường cũng nên thường xuyên xây dựng và tổ chức những chương trình ngoại khóa như ngày hội xanh, thi sáng tạo về sản phẩm tái chế, và các buổi tham quan học tập tại các khu bảo tồn thiên nhiên, nhằm khuyến khích học sinh thực hành lối sống xanh và nhận thức sâu sắc hơn về vai trò của mình trong việc bảo vệ môi trường.

2.3. Đối với học sinh

Bản thân học sinh cần tìm hiểu và nắm rõ hơn về tác động tiêu cực của rác thải, ô nhiễm và biến đổi khí hậu đối với cuộc sống. Học sinh nên tham gia tích cực vào các hoạt động tuyên truyền và học tập về bảo vệ môi trường thông qua sách vở, mạng xã hội và đặc biệt nên chủ động tham gia vào các hoạt động ngoại khóa, các chiến dịch bảo vệ môi trường như dọn dẹp rác, trồng cây xanh và các chương trình giảm thiểu rác thải nhựa do nhà trường tổ chức.

Bên cạnh đó học sinh cũng nên thường xuyên chia sẻ với bạn bè, gia đình về lối sống xanh, khuyến khích mọi người cùng nhau thực hiện các hành động nhỏ nhưng có ích cho môi trường.

2.4. Đối với xã hội

Thứ nhất, các cơ quan truyền thông, tổ chức xã hội cần đẩy mạnh công tác tuyên truyền, giáo dục cộng đồng về tiêu dùng xanh và tầm quan trọng của việc

bảo vệ môi trường để giúp lan tỏa thông điệp đến mọi tầng lớp dân cư, đặc biệt là thế hệ trẻ.

Thứ hai, các doanh nghiệp và nhà sản xuất nên được khuyến khích hoặc hỗ trợ trong việc phát triển và quảng bá các sản phẩm thân thiện với môi trường. Nhà nước nên có các chính sách ưu đãi, giảm thuế hoặc hỗ trợ tài chính để khuyến khích doanh nghiệp đầu tư vào các sản phẩm xanh, từ đó thúc đẩy tiêu dùng bền vững trong xã hội.

Thứ ba, các tổ chức xã hội, cộng đồng địa phương có thể phát động các phong trào như "Ngày không túi nhựa", "Ngày chủ nhật xanh", "Giờ Trái Đất", hoặc các hoạt động dọn dẹp công viên, khu dân cư để không chỉ giúp nâng cao nhận thức mà còn thúc đẩy cộng đồng cùng hành động để bảo vệ môi trường sống.

Thứ tư, bản thân mỗi cá nhân, người dân trong xã hội nên có ý thức và xây dựng cho mình thói quen sử dụng các sản phẩm xanh, bảo vệ môi trường để góp phần nâng cao hiệu quả của việc chung tay xây dựng môi trường sống xanh, sạch, đẹp.

DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Chu Thị Kim Loan (2022), *Tổng quan về hành vi tiêu dùng xanh*, Tạp chí Khoa học Nông nghiệp Việt Nam
2. Raukoff, & Wu J. (2013), Influence Mechanism of Green Consumption Behavior Based on Ajzen Planned Behavior Theory, *Journal of Finance and Economics*
3. Harrison R, Newholm T, Shaw D (2005), *The Ethical Consumer*, Sage: Lon Don
4. Tạp chí Công thương (2023), *Tiêu dùng xanh tại Việt Nam hiện nay: Thực trạng và phải pháp*, truy cập ngày 5/10/2024 tại link <https://tapchicongthuong.vn/tieu-dung-xanh-tai-viet-nam-hien-nay--thuc-trang-va-phai-phap-106815.htm>
5. Báo Phụ nữ Việt Nam (2024), *Giáo dục về tiêu dùng “xanh” cho học sinh*, truy cập ngày 5/10/2024 tại link <https://phunuvietnam.vn/giao-duc-ve-tieu-dung-xanh-cho-hoc-sinh-20240104112810121.htm>
6. VnEconomy (2024), *Người tiêu dùng muốn ăn sạch, nông sản hữu cơ đắt khách*, truy cập ngày 5/10/2024 tại link <https://vneconomy.vn/nguoi-tieu-dung-muon-an-sach-nong-san-huu-co-dat-khach.htm>

PHỤ LỤC

Phụ lục 1

Phiếu khảo sát

<https://docs.google.com/document/d/1Y0I8ZjJSV3gVt1k4y8nYDy0rXS23u5jT/edit>

Phụ lục 2

Kết quả khảo sát

<https://docs.google.com/document/d/1jlkVgKcm8iRLxSQFrZPgLY1k-GN8-hw-/edit>